

disse Udrustninger stete af ydre Grunde, saa var det imod Vesten og ikke imod Osten, at man vabnede sig. Ruslands Havne vare blokerede og der var ikke Tale om, at denne Magt kunde angribe os; det er altsaa tydeligt, at naar der skulde være Spørgsmaal om at bevare Hans Majestæts Frihed ved Rustningerne, saa skulde Rustningerne være anvendt imod Vesten og ikke imod Osten, men her see vi netop, at de vare rettede imod de Magter, der havde vist os en velvillig Imødekommelse, da Neutralitetserklæringen blev givet, og som nu ganske naturligt maatte faae Mistro til Danmarks oprigtige Hensigter, naar de saae, at dette Land, som havde erklæret sig neutralt, paa eengang begyndte at ruste sig. Det vil vistnok være klart for Enhver, at disse Rustninger ingenlunde vare stærke nok til at holde den allierede Flaade ude og hindre Landgang, dersom en saadan virkelig skulde blive forsøgt; skulde det være muligt, maatte de være foretagne i en ganske anden Udstrækning; disse Rustninger vare altsaa en Udfordring, uden at være en mægtig Modstand i Tilfælde af Angreb. Det er disse Rustninger, som have givet Anledning til en stor Deel af de Omkostninger, som Danmark nu skal bære, og som for en Deel allerede ere udredede, og til hvis Udredelse den afgangne Krigsminister har erhvervet sig et ikke konstitutionelt Samtykke. Jeg seer ikke, at der kan være nogen Tvivl om, at i alt Fald en stor Deel af disse Udgifter maa erklæres unødvendige, hvilket ogsaa er erkjendt af det hele Udvalg; derimod har Udvalget, som jo omfattede den hele Forsamling, ganske naturligt deelt sig i flere Grupper, da der var Spørgsmaal om at bedømme de enkelte Udgifter; det store Fleertal har tilraadet at negte Hovedsummerne, som ere indfillede til Bevilling. Ved 2den Behandling antager jeg, at Spørgsmaalet om de enkelte Posters, saavel som denne Strid mellem Fleertallet og Mindretallet vil være at udfjæmpe, og jeg skal derfor for Dieblisset indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Sammerich: Den ærede Ordfører har allerede temmelig omstændelig omtalt de to Sider,

hvorfra denne Sag maa betragtes, nemlig den konstitutionelle og den finantielle, hvilke to Sider dog staae i den allernærmeste Forbindelse med hinanden. Jeg slutter mig til ham og spørger: hvad var nu med Hensyn til Rustningerne det aftraadte Ministeriums konstitutionelle Pligt? Naturligtvis at føre Sagen frem for Folkerepræsentationen og indhente dens Samtykke. Der er blevet fremhævet til Ministeriets Forsvar, at det gik ikke an at bringe saadanne Sager for en lille Stats Folkforsamling, og hvis dette forholdt sig saaledes, saa var det jo stor Skade for det konstitutionelle System; thi da kunde det ikke indføres i nogen lille Stat. Men det forholder sig ikke saaledes, og det træffer sig saa uheldigt for denne Forsvarsgrund, at Danmarks nordiske Forbundsælle i Neutraliteten har aflagt det fuldstændigste Vidnesbyrd om, at saadanne Sager kunne føres frem for en lille Stats Folkforsamling. Paa den samme Tid og under de samme Forhold meddeelte den svenske Regjering diplomatisk Actstykker til det saakaldte sekreta-Utskottet, der gjorde sin Indstilling til Rigsdagen, saa den bevilgede de fornødne Udgifter. Maatte vil man sige, ja det sekreta-Utskottet er nu en gammel Indretning i Sverrig, men her have vi ikke saadanne hemmelige Udvalg. Jeg vil derfor henvise til Norges Exempel, der i saa Henseende staaer ganske som Danmark. Her blev Kongens Proposition om en Bevilling paa 300,000 norske Specier den 1ste Marts forelagt for Stortinget, og der forlangtes et hemmeligt Udvalg, for hvilket de diplomatisk Actstykker kunde forevises. Kongen udtalte tillige, „at han stode paa, at Thinget vilde finde hans Politik værdig for Rigets Ære og Selvstændighed og nødvendig til Opretholdelse af det materielle Velvære, og at han vilde finde Bistand og Medvirkning hos National-Repæsentationen“. Der blev da i Stortinget foreslaaet Nedsættelsen af et Udvalg paa 15 Medlemmer, dette Forslag gik igjennem, Udvalget tog Sagen under hemmelig Behandling, gjorde derpaa sin Indstilling til Stortinget, hvori det billigede Fordringen paa de 300,000 Species, og den 3die Marts